

การศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนจากการดำเนินงานตามนโยบายประกันสังคมของโรงพยาบาลเอกชน : กรณีศึกษาโรงพยาบาลแพร์พร้อมมิตร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนที่โรงพยาบาลเอกชนจะได้รับเมื่อเลือกที่จะเข้าร่วมโครงการประกันสังคม : กรณีศึกษาโรงพยาบาลแพร์พร้อมมิตร

การเก็บข้อมูลได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแพร์พร้อมมิตรในด้านนโยบายประกันสังคมของโรงพยาบาล และ สอบถามรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายบัญชีและฝ่ายการเงินของโรงพยาบาลในด้านต้นทุนและผลตอบแทนในการดำเนินงานตามนโยบายประกันสังคม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ถึงปี พ.ศ. 2544 นอกจากนี้ยังรวบรวมข้อมูลจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ต้นทุนจากการเข้าร่วมโครงการประกันสังคมจะคำนวณตามวิธีต้นทุนขั้นต้น (Prime Costing) โดยจะคิดเฉพาะต้นทุนทางตรง (Direct Cost) ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล และเป็นต้นทุนส่วนเพิ่ม (Incremental Cost) จากการรักษาพยาบาลคนไข้ประกันสังคมเท่านั้น

ในปี พ.ศ. 2542 ผู้ป่วยประกันสังคมมารับการรักษา 9,171 ครั้ง มีต้นทุนในการเข้าร่วมโครงการประกันสังคมทั้งสิ้น 2,496,042.95 บาท แบ่งเป็นการรักษาผู้ป่วยนอก 6,001 ครั้งมีต้นทุน 1,297,990.77 บาท การรักษาผู้ป่วยใน 237 ครั้งมีต้นทุน 922,022.18 บาท การรักษาผู้ป่วยคลินิกเครือข่าย 2,933 ครั้ง มีต้นทุน 276,030.00 บาท ปี พ.ศ. 2543 ผู้ป่วยประกันสังคมมารับการรักษา 9,472 ครั้ง มีต้นทุนในการเข้าร่วมโครงการประกันสังคมทั้งสิ้น 3,055,036.82 บาท แบ่งเป็นการรักษาผู้ป่วยนอก 6,235 ครั้ง มีต้นทุน 1,408,588.05 บาท การรักษาผู้ป่วยใน 254 ครั้งมีต้นทุน 1,083,747.77 บาท การรักษาผู้ป่วยคลินิกเครือข่าย 2,983 ครั้งมีต้นทุน 562,701.00 บาท ปี พ.ศ. 2544 ผู้ป่วยประกันสังคมมารับการรักษา 10,510 ครั้งมีต้นทุนในการเข้าร่วมโครงการประกันสังคมทั้งสิ้น 4,024,325.63 บาท แบ่งเป็นการรักษาผู้ป่วยนอก 7,749 ครั้ง มีต้นทุน 2,120,997.53 บาท การรักษาผู้ป่วยใน 265 ครั้งมีต้นทุน 1,289,426.10 บาท การรักษาผู้ป่วยคลินิกเครือข่าย 2,496 ครั้ง มีต้นทุน 613,902.00 บาท

ผลตอบแทนจากการเข้าร่วมโครงการประกันสังคม แบ่งได้เป็น 3 ส่วนคือ การhemจ่ายตามจำนวนผู้ประกันคนที่ได้ใช้สิทธิเลือกโรงพยาบาล อัตราการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันคน การรักษาพยาบาลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทางสำหรับโรคที่เข้าเงื่อนไขของสำนักงานประกันสังคม ปี พ.ศ. 2542 ได้รับผลตอบแทนจากการhemจ่ายตามจำนวนที่ผู้ประกันคนที่เลือกโรงพยาบาล 3,665,837.08 บาท จากอัตราการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันคน 326,658.60 บาท และจากการรักษาพยาบาลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง 34,532.00 บาท มีกำไรขั้นต้นจากการเข้าร่วมโครงการประกันสังคม 1,530,984.73 บาท มีอัตรากำไรต่อต้นทุนร้อยละ 61.34 และอัตรากำไรต่อค่าขายร้อยละ 38.02 ปี พ.ศ. 2543 ได้รับผลตอบแทนจากการhemจ่ายตามจำนวนที่ผู้ประกันคนที่เลือกโรงพยาบาล 4,228,590.01 บาท จากอัตราการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันคน 325,560.00 บาท และจากการรักษาพยาบาลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง 69,646.00 บาท มีผลกำไรขั้นต้นจากการเข้าร่วมโครงการประกันสังคมจำนวน 1,568,759.19 บาท มีอัตรากำไรต่อต้นทุนร้อยละ 51.35 และ อัตรากำไรต่อค่าขายร้อยละ 33.93 ปี พ.ศ. 2544 ได้รับผลตอบแทนจากการhemจ่ายตามจำนวนที่ผู้ประกันคนที่เลือกโรงพยาบาล 4,333,220.83 บาท จากอัตราการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันคน 315,143.20 บาท และจากการรักษาพยาบาลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง 195,567.00 บาท มีผลกำไรขั้นต้นจากการเข้าร่วมโครงการประกันสังคมจำนวน 819,605.40 บาท มีอัตรากำไรต่อต้นทุนร้อยละ 20.37 และ อัตรากำไรต่อค่าขาย ร้อยละ 16.92

ข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาสามารถสรุปได้ว่าการเข้าร่วมโครงการประกันสังคมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ถึงปี พ.ศ. 2544 ทำให้โรงพยาบาลมีกำไรขั้นต้นจากการเข้าร่วมโครงการมาชดเชยต้นทุนคงที่ (Fixed cost) ในการดำเนินงานปกติของโรงพยาบาล ทำให้โรงพยาบาลมีขาดทุนลดลง แต่ต้นทุนจากการดำเนินงานตามโครงการประกันสังคมก็มีแนวโน้มที่สูงขึ้นทุกปีเนื่องจากต้นทุนในการรักษาพยาบาลคนไข้ประกันสังคมเป็นต้นทุนที่ไม่สามารถควบคุมได้ในทางจรรยาบรรณแพทย์ถ้าคนไข้มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ว่ามีอาการเจ็บป่วยหนักที่จำเป็นต้องใช้ต้นทุนในการรักษาพยาบาลสูง ดังนั้นโรงพยาบาลเอกชนที่จะเข้าร่วมโครงการประกันสังคมควรต้องพิจารณาภาระความเสี่ยงทางด้านต้นทุนในส่วนนี้ร่วมด้วย

The objective of this independent study is to explore private hospital's cost and return on investment upon participating the Social Security Project, based on a case study of Phraeprommit Hospital.

Data is collected by interview with the Director of Phraeprommit Hospital on its Social Security Policy. Another main source for the data is from the figures regarding cost and return on investment of Social Security Project implementation during 1999 – 2001 from the Accounting and Finance Department of the Hospital. In addition, related documents are also researched. The findings of the study are as following.

Regarding social security implementation costs, prime costing method is used for calculation. This only includes direct costs that are related to treatments and incremental costs of treating social security patients.

In the year 1999, there are 9,171 cases that are covered in the social security project. Social security participation cost is 2,496,042.95 Baht. Out of the gross number, 6,001 cases are outpatients, totaling 1,297,990.77 Baht in costs. 237 inpatient cases, totaling 922,022.18 Baht,

and 2,933 cases of patients from the clinics in the network, totaling 276,030.00 Baht. In the year 2000, there are 9,472 cases that are covered in the social security project. Social security participation cost is 3,055,036.82 Baht. There are 6,235 outpatient cases, totaling 1,408,588.05 Baht, 254 inpatient cases, totaling 1,083,747.77 Baht, and 2,983 cases of patients from the clinics in the network, totaling 562,701.00 Baht. In the year 2001, there are 10,510 cases that are covered in the social security project. Social security participation cost is 4,024,325.63 Baht. There are 7,749 outpatient cases, totaling 2,120,997.53 Baht, 265 inpatient cases, totaling 1,289,426.10 Baht, and 2,496 cases of patients from the clinics in the network, totaling 613,902.00 Baht.

Revenues generated from participating in the social security project are classified into 3 categories, i.e. batch payment per number of people that have chosen this hospital in their social security plan, the ratio of medical services for social security patients, medical services by specialists that are indicated by the Social Security Office. In the year 1999, the hospital receives 3,665,837.08 Baht for batch payment, 326,658.60 Baht from medical services ratio, and 34,532.00 Baht from special medical services. It earns 1,530,984.73 Baht in prime profit from the social security project, which is 61.34 % profit per cost, and 38.02 % profit per sales. In the year 2000, the hospital receives 4,228,590.01 Baht for batch payment, 325,560.00 Baht from medical services ratio, and 69,646.00 Baht from special medical services. It earns 1,568,759.19 Baht in prime profit from the social security project, which is 51.35 % profit per cost, and 33.93 % profit per sales. In the year 2001, the hospital receives 4,333,220.83 Baht for batch payment, 315,143.20 Baht from medical services ratio, and 195,567.00 Baht from special medical services. It earns 819,605.40 Baht in prime profit from the social security project, which is 20.37 % profit per cost, and 16.92 % profit per sales.

From the data collected, it is summarized that the hospital's participation in the social security project from 1,999 – 2,001 has earned the hospital prime profit to pay off its fixed costs for its operations, and therefore deter losses. However, operation costs that are related to social security project tend to be higher every year, because the medical treatment costs are uncontrollable under medical ethics. Patients with medically more severe conditions will need treatment with higher costs. Thus the private hospital should take this risk into consideration before participating in the social security project.